

Tectum Journal

TECTUM JOURNAAL IS EEN UITGAVE VAN TECTUM, STICHTING VOOR DAKVAKMANSCHAP, HËT OPLEIDINGSBEDRIJF VOOR DAKDEKKEND NEDERLAND WWW.TECTUM.NL

Taal-en reken- onderwijs in de beroepsopleidingen

Om de prestaties van leerlingen aan de vakopleidingen te verbeteren zijn door het Ministerie van Onderwijs nieuwe richtlijnen ontwikkeld.

> pag. 2

Presentatie studiegids Dak Academie

Op het Dak Event 2012 te Nieuwegein werd de nieuwe studiegids van Dak Academie gepresenteerd.

> pag. 6

Uit de school geklapt

Karin van de Kamp is getrouwd met Wim, de eigenaar van W.H. Van de Kamp Dakbedekkingen uit Barneveld. Sinds augustus vorig jaar volgt Karin de OKD-Kader.

> pag. 6

VAO-Dak in de herhaling

VAO-Dak staat voor Voorlichting, Advies en Ondersteuning op het Dak. Begeleidende voorlieden van leerling-dakdekkers worden in de dagelijkse praktijk op het dak zaken aangeleerd, die hen in de begeleiding en beoordeling van leerling-dakdekkers goed van pas komen.

Deze cursus is een onderdeel van de nascholing van leermeesters, erkend door Fundeon. Mede hierdoor is VAO-Dak een verplicht onderdeel voor begeleidende voorlieden van leerling-dakdekkers, die in opleiding zijn bij TECTUM. Twee keer per jaar worden deze voorlieden bezocht op en om het dak door (docenten van) TECTUM. Deze cursus wordt enthousiast ondersteund door de sociale partners binnen de dakbedekkingsbranche, middels de subsidieregeling voor korte cursussen. Scholing en opleiding is immers onmisbaar voor een zichzelf respecterende bedrijfstak.

Toch verdwijnen er, na het behalen van een

vakdiploma, nog (te) veel gediplomeerde dakdekkers uit de bedrijfstak. Dit is pure verkwisting van geld en zonde van de investering.

Daarom heeft TECTUM een tweedaagse cursus ontwikkeld voor de geslaagde dakdekker en zijn begeleidende voorman, om mee te werken aan het behoud van deze vaklieden voor de dakbedekkingsbedrijven. Binnenkort wordt voor de eerste keer deze cursus uitgevoerd, die als werktitel VAO-Dak 2 heeft meegekregen. In een volgend TECTUM-Journaal volgt een verslag van deze veelbelovende nieuwe cursus, die mede bijdraagt om de uitstroom van de gediplomeerde dakdekker te voorkomen. ■

Andere organisatie vakopleidingen

Als gevolg van de veranderende maatschappelijke eisen in het onderwijs is TECTUM genoodzaakt geweest het beproefde systeem van halve dagen theorie en halve dagen praktijk los te laten.

Sinds jaar en dag was het zo georganiseerd voor de vakopleidingen op niveau 2 en niveau 3. Echter, door het ministeriële besluit dat vanaf 2013 iedere leerling theorie-examen moet doen voor taal en rekenen en de toenemende verplichte aandacht voor maatschappelijk belangrijke onderwerpen, is er meer aandacht nodig voor individueel onderwijs. Dit kan niet in halve dagen. Vandaar dat vanaf 1 januari 2012 de opleidingsweken georganiseerd zijn in drie theorie-dagen en twee praktijkdagen.

Even wennen voor iedereen, maar het zal leiden tot meer een-op-een opleiding, zodat de slagingspercentages nog hoger kunnen worden. De bedrijfstak moet optimaal voorbereid zijn op de toekomst. Op de eerste plaats natuurlijk de heel nabije toekomst, die van 2012 en zeker die van 2013, waar weer volop nieuwe kansen zijn voor iedereen. Dat is wel zeker. Dan kun je maar beter direct beginnen en dat is nu. De toekomst begint vandaag. Zodoende is de bedrijfstak prima voorbereid op de toekomst van 2013. ■

BPV in orde?

Leerling-dakdekkers opleiden kan in principe alleen maar bij dakbedekkingsbedrijven, die zich hierop hebben ingesteld. Met andere woorden: als er dakdekkers zijn die een vakopleiding volgen, moeten de bedrijven ook echt bereid zijn om deze leerlingen iets te leren.

Natuurlijk kan dit alleen bij erkende leerbedrijven. Daar werkt de voorman-dakdekker die de leerling iets kan leren. Op school bij TECTUM leren ze natuurlijk ook veel, maar de juiste afstemming met het eigen dakbedekkingsbedrijf, vaak via TECTUM, is niet te missen. Deze Beroeps Praktijk Vorming (BPV) gaat boven alles. Zonder goed leerbedrijf kunnen er geen nieuwe opgeleide dakdekkers meer worden afgeleverd aan de bedrijfstak. De gevleugelde uitspraak "...het vak, dat leer je op het dak..." spreekt boekdelen. En in principe kan ieder dakbedekkingsbedrijf erkend leerbedrijf worden en zijn, als de BPV maar klopt. Je moet ze een vak willen leren. Daar gaat het allemaal om. Als de begeleidende dakdekker/voorman van het opleidende dakbedekkingsbedrijf het wil, dan komt het met het dakvakmanschap wel goed. De leerling-dakdekker moet het natuurlijk ook zelf willen, want daarmee begint het, de wil om wat te leren. De vakopleiding bij TECTUM én de BPV bij het dakbedekkingsbedrijf, de ideale combinatie. ■

Het succes van BAK

Met de in 2009 in het leven geroepen (en nadien verlengde) regeling Bedrijfstakeigen Aanpak Kredietcrisis (BAK) hebben sociale partners helpen voorkomen dat goede vakmensen voor de dakbedekkingsbranche verloren zijn gegaan. Kort gezegd werd met de BAK extra scholingstrajecten voor (oudere) dakdekkers aangeboden. Per bedrijf werd hiervoor in samenwerking met TECTUM een scholingsplan opgesteld. Daarmee werd de uitstroom van personeel (als gevolg van de economische crisis) gedeeltelijk voorkomen en de scholingsgraad op zowel bedrijfs- als bedrijfstakniveau vergroot. In ruil werd financiële compensatie aangeboden voor het aantal aangevraagde scholingsdagen. Elk dakbedekkingsbedrijf dat afdroeg aan de CAO BIKUDAK kon voor de BAK in aanmerking komen. Achteraf kan worden gesteld dat de door de bedrijfstak ingestelde BAK-regeling een redelijk succes geworden is. Over negen kwartalen verspreid zijn in totaal 1.817 scholingsdagen ingevuld. ■

Winterweer en tips

Slecht weer zit in een klein hoekje. Er kan plotseling sprake zijn van onwerkbaar weer. Dit houdt in dat de dakdekker dan geen werkzaamheden meer kan verrichten.

Onder bepaalde voorwaarden komen dakdekkers dan in aanmerking voor een uitkering via het UWV. Als de werkelijk gemeten temperatuur om 07.00 uur en/of 10.00 uur $-0,5^{\circ}$ Celsius of lager is, dan is er sprake van onwerkbaar weer. Is het op één van deze tijdstippen $-0,5^{\circ}$ of kouder, dan kan maximaal 4 uur worden gedeclareerd. Is de temperatuur op beide tijdstippen $-0,5^{\circ}$ of minder, dan kan maximaal 8 uur per dag worden gedeclareerd.

Tips

UWV bepaalt of weer onwerkbaar is en hoe lang de periode van onwerkbaar weer duurt.

Daarvoor wordt gebruik gemaakt van de dagelijkse weerberichten die regionale weerstations aanleveren. Deze meten de temperatuur om 7.00 uur en 10.00 uur. De weerstations zijn naar postcode ingedeeld. Check daarom onder welke postcode het **werkobject** valt om er achter te komen welk weerstation de gegevens aanlevert.

Houd in de wintermaanden ook de volgende aspecten in de gaten:

- Inspecteer het dakoppervlak voor aanvang van de werkzaamheden op gladheid en werkbaarheid en neem bij twijfel contact op met de voorman of uitvoerder.

- Let ook op (gladde) trappen, ladders en steigers en zorg voor schone looppaden naar en op het dak.
- Zorg bovendien voor een juiste opslag van vorstgevoelige producten.
- Draag goed beschermende kleding. ■

Taal en rekenen

Om de prestaties van leerlingen aan de vakopleidingen te verbeteren zijn door het Ministerie van Onderwijs nieuwe richtlijnen ontwikkeld. In deze richtlijnen staat wat een leerling op het gebied van taal en rekenen moet kennen en kunnen op bepaalde momenten in zijn opleiding.

Gevolgen

Bij TECTUM draait het al jaren in de beroepsopleidingen om de eisen van het vak. Maar daarnaast brengen de docenten de leerlingdakdekker ook beroepseer bij, zodat ze hun vak later zowel zelfstandig als in teamverband kunnen uitvoeren. Naast de vaktechniek leren ze de leerling bijvoorbeeld ook om 's ochtends op tijd op het werk te verschijnen, dat hij naar klanten luistert en beleefd tegen hen is, dat hij goed communiceert en kan overleggen met anderen, dat hij zijn afspraken nakomt, tegen kritiek kan, op eigen kracht dingen weet uit te zoeken en daarvoor verantwoordelijkheid neemt. Dat krijgen leerlingen van TECTUM er in de beroepsopleidingen 'gewoon' bij. Een goede dakdekker weet van zijn vak en hoe hij behoort te functioneren. Taal en rekenen spelen daarin altijd een belangrijke rol.

Nu, met de nieuwe richtlijnen voor de boeg, wordt dit van overheidszijde formeel gemaakt. Er gaat een bepaald eindniveau voor taal en rekenen geëist worden.

Voor TECTUM levert dit gevolgen op voor zowel de inhoud als de organisatie van het beroepsopleiding. Voor aanpassingen bestaat evenwel tijd, omdat de invoering van het taal- en rekenonderwijs gefaseerd gaat verlopen. Wel overweegt TECTUM, als het zo ver is, tussentijdse toetsen in te voeren die het niveau van de leerlingdakdekker op dit terrein in beeld brengen. Het voordeel daarvan is dat een wat zwakkere leerling extra begeleiding kan worden geboden, terwijl voor een goede leerling de lat wat hoger kan worden gelegd. Daardoor vergroten mogelijk diens doorstromingskansen. ■

Economie populair vak

VMBO-leerlingen uit het derde en vierde leerjaar kiezen vaker voor een economische richting dan voorheen. Dit blijkt uit onderzoek van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Van alle VMBO-leerlingen koos ongeveer 27 % voor een economische opleiding. Twee jaar geleden was dat nog 25 %. Daarmee is economie populairder geworden dan techniek en zorg. In de afgelopen tien jaar is het aantal VMBO-leerlingen dat voor techniek koos met maar liefst veertig procent gedaald. Techniek kampt met een imago probleem, aldus de verklaring. Woordvoerder Fadoua Zaghdoud (CBS) meldt dat leerlingen bij techniek vaak denken aan vieze beroepen die slecht betalen. Bovendien blijken ze sterk door hun omgeving te worden beïnvloed. "Ze zien zichzelf het liefst in nette kleren op een kantoor met computers werken." Het aantal leerlingen dat voor landbouw kiest is overigens al tijden stabiel. Dit percentage schommelt jaarlijks tussen de 12 en 13 %. ■

Voor de leerlingdakdekker houdt dit in dat hij tegen het einde van zijn Basisberoepsopleiding bepaalde sommen kan maken en op de hoogte is van begrippen die met het rekenen te maken hebben. Hierbij kan gedacht worden aan sommen over percentages, promillen, gewichten en maten. Daarbij hoort ook het lezen van een plattegrond of bouwtekening en er moet een grafiek getekend kunnen worden.

Wat betreft de Nederlandse taal wordt, naast spreekvaardigheid, van hem verwacht dat hij zakelijke correspondentie kan voeren, op de hoogte is van de woordbegrippen uit de beroepsopleiding, formulieren kan invullen en een verslag of samenvatting kan maken. Het idee achter deze richtlijnen is dat volwassenen, ook op het terrein van rekenen en taal, over een bepaalde basiskennis en basisvaardigheden dienen te beschikken, zodat ze goed uit de voeten kunnen in de maatschappij.

Opmerkelijk

TECTUM constateert een veranderende vraag van pure technische cursussen naar specifieke cursussen die liggen op het terrein van onderhoud en inspectie, organisatie, communicatie en klantvriendelijk handelen. Een verklaring daarvoor kan zijn dat dakbedekkingsbedrijven zich meer en meer ontwikkelen tot full-service

dienstverlener. De meedenkende en oplossingsgerichte partner in zaken als het ware. Opdrachtgevers kunnen hier, naast een beroep op het technische vakmanschap, bijvoorbeeld ook terecht voor de advisering en uitvoering van leefdaken, het energiedak, voor conditiemetingen alsmede het onderhoud en beheer van daken of de vaststelling van bouwtechnische en bouwkundige gebreken en wat al dies meer

zij. Voor medewerkers betekent dit, dat ze goed moeten kunnen communiceren met uiteenlopende doelgroepen om in het zakelijke verkeer succesvol te zijn. In samenwerking met TECTUM kunnen hiervoor doeltreffende korte cursussen en opleidingen worden aangeboden of maatgericht worden ontwikkeld. ■

Gespot in Nieuwegein: C1-cursus anno 2012

De korte cursus 'Gezond en Veilig Werken op het Dak' (C1) is voor iedere dakdekker een CAO-verplichting voor zover deze niet langer dan drie jaar geleden op niveau 2 is gekwalificeerd.

Voor leerlingdakdekkers die deelnemen aan de Basisberoepsopleiding Dakdekker (niveau 2) is deze cursus verplichte kost. Slagen ze er niet voor, dan ontvangen ze geen diploma. In niveau 3 volgen de deelnemers een korte opfris cursus over de materie. Eens in de drie jaar moet men zich opnieuw voor de cursus 'Gezond en Veilig Werken op het Dak' inschrijven. Deze herhalingstermijn is niet voor niets gekozen. De ontwikkelingen gaan snel in de bedrijfstak. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan veranderde wet- en regelgeving of aan de introductie van innovatieve producten of materialen. Daardoor blijft de inhoud van deze cursus volop in beweging. Werd in de eerste jaren het accent vooral op permanente veiligheid gelegd, in latere edities volgde de aandacht voor de individuele veiligheid, fysieke omstandigheden, bewustwording en arbozorg.

Smartboard

In de editie voor 2012 wordt voor de C1-cursus gebruik gemaakt van interactieve elementen zoals een smartboard (een levensgrote notebok) met stemkastjes voor de deelnemers. De parate kennis bij de deelnemers over arbo en veiligheid is het uitgangspunt en sluit aan op de thema's uit de BIKUDAK-waaiër.

Met het stemkastje beantwoordt de deelnemer (anoniem) meerkeuzevragen. Nadat alle vragen zijn beantwoord, rekent het smartboard razendsnel uit welke vragen klassikaal de meest foute antwoorden opleverden (smart response). Daarop wordt vervolgens flexibel en maatgericht door de docent van TECTUM ingespeeld. Zo komt alleen die lesstof aan de orde waaraan een groep behoefte heeft.

Deze systematiek maakt deze cursus trouwens uitermate geschikt als maatcursus voor individuele bedrijven. Bedrijven kunnen hun kennis over arbo en veiligheid doeltreffend in groepsverband bij TECTUM laten checken en updaten, waarbij tegelijkertijd aan de CAO-verplichting wordt voldaan. Twee vliegen in één klap dus. ■

Column

Crisis, welke crisis?

Je kunt de krant niet openslaan, of geen televisieprogramma dat op een actualiteitenrubriek of discussieprogramma lijkt bekijken, of je hoort over de crisis. Het gaat economisch slecht met Nederland, dat is wel duidelijk. Er wordt enorm bezuinigd op allerlei uitgaven door de overheid en wederom moet er meer belasting betaald worden aan de gemeente.

Voor dit laatste is voor mij een terugkerende ergernis als ik zie wat ik moet betalen voor het hebben van een hond. Niet dat ik me scheel betaal in mijn woonplaats, wel als ik zie wat ik ervoor terug krijg. Ik betaal dus hondenbelasting, maar vervolgens mag ik onze hond, Diesel, alleen maar uitlaten als ik aantoonbaar een stuk gereedschap bij mij heb, waarmee ik de ontlasting van Diesel op kan ruimen. Dus een zakje, schepje e.d. Daarmee zie je de hondbezitters in mijn woonplaats op stap gaan als ze een ommetje gaan maken met hun hond.

Ook dat is nog niet zo erg, als het niet zo'n belachelijk gezicht zou zijn. Ik vind wel dat iedereen zijn of haar eigen troep moet opruimen, op alle gebied. In de straat, in de wijk, op de parkeerplaats, gewoon overall. Laat niet je troep slingeren voor een ander. Hondenpoep is ook ergerlijk. Er is niets zo irritant als het ontwijken van gedeponeerde hondendrollen of het moet het er in trappen zijn. Dat is helemaal een *crime*. Zeker in de winter tijd, waarin je vaak stevig winterschoeisel draagt met een flink voetzoolprofiel. Nee, wat pas echt belachelijk is, is dat ik voor mijn hond moet betalen, maar dat alle katten in Nederland schijnbaar belastingvrij rondlopen. Daar moet ook maar eens wat aan gedaan worden, want lang niet alle katten doen hun behoefte op de kattenbak, maar ook zeer regelmatig bij ons achter in de tuin bijvoorbeeld. En dan ben ik weer blij dat ik Diesel heb. Veel katten zie je in onze tuin geen tweede keer, zal ik maar zeggen.

Terug naar de belastingen in Nederland. Alles wordt duurder en duurder. En ook wij moeten op de kleintjes letten, terwijl je echt geen medelijden met ons hoeft te hebben. Het enige dat je als mens kunt doen, is je best. Dat doen we als TECTUM ook. En als we dat hand in hand kunnen laten gaan, doen we met elkaar goed ons best de crisis te bestrijden. Gewoon je stinkende (let op de woordspeling...) best doen!

Dat doe je onder andere met goede scholing. Zorg dat je voorbereid bent op deze tijd, dan ben je het zeker voor straks, als het weer beter gaat met de BV Nederland. Er zal op dat moment vooral werk zijn voor de gekwalificeerde en opgeleide vakman. Leve de opgeleide dakdekker!!!

Karel-Jan Batenburg
directeur TECTUM

Volg eens een cursus: Aanslaan en verplaatsen van lasten

Onlangs organiseerde TECTUM voor de voorlieden van BOKO een korte maatcursus 'Aanslaan en verplaatsen van lasten'. Deze arbo- en veiligheidskursus werd gegeven bij Koninklijke SAAN in Almere.

In een toolboxmeeting was de problematiek van het hijsen van materieel bij BOKO aan de orde gesteld. In de praktijk bleek onduidelijkheid te bestaan over de omgang met hijsgereedschappen en over de gewenste begeleiding voor de verplaatsing van een aangeslagen last. De cursus die TECTUM aanbood, bestond uit twee delen. In de ochtend werd in het theorielokaal ingegaan op veiligheid, wettelijke bepalingen en voorschriften, persoonlijke beschermingsmiddelen, hijsgereedschappen en het (al dan niet op pallets) aanslaan en hijsen van materieel. In de middag werden de veiligheidsregels op het bedrijfsterrein van Koninklijke SAAN toegepast en werd onder gebruikmaking van slobberbanden, staalstroppen, kettingen en sluitingen geoefend om het aanslaan van lasten perfect te laten verlopen. Tot slot werd de aangeslagen last in samenwerking met de kraanmachinist verplaatst. Als hulpmiddel bedienden de voorlieden zich als *aanpikkelateurs* van gebarentaal of portofoon. Aan het einde van de dag ontvingen alle deelnemers een bewijs van deelname. ■

Voorgenomen sluiting TECTUM- vestiging in Hoozevee

Sinds jaar en dag heeft TECTUM verschillende vestigingen in het land. De reden hierachter is van oorsprong heel voor de hand liggend.

De voorkeur gaat uit te scholen en op te leiden zo dicht mogelijk bij de persoon die een opleiding volgt. Voor de dakbedekkingsbranche zijn er momenteel vier vestigingen: Mierlo, Hoozevee, Nieuwegein en Purmerend. Echter, dan moet er wel voldoende animo zijn voor het scholen en opleiden op locatie. De cijfers liegen niet. De laatste jaren is het helaas zo, dat er in het noorden van het land steeds minder wordt opgeleid. Zodatig, dat het opleiden daar wel heel erg in de papieren is gaan lopen. Het bestuur van TECTUM heeft daarom het voornemen uitgesproken om de vestiging in Hoozevee met ingang van 1 juli 2012 te sluiten. In deze mindere economische tijden moet ook TECTUM er voor zorgen dat de kosten niet uit de hand lopen. Vandaar deze bewuste, maar wel te betreuren beslissing. ■

De draai gevonden: Nik Versantvoort

De achttienjarige Nik Versantvoort werkt bij Patrick van der Heijden Dak & Zinkwerken in Sint-Oedenrode. Tijdens zijn VMBO-opleiding 'Installatietechniek' liep hij stage bij Van der Heijden. Het klikte.

Hij kwam er in aanraking met het dakdeken en vond dat eigenlijk veel leuker dan de installatietechniek. Van der Heijden en hij spraken af dat hij na zijn opleiding zou terugkeren. Zo gebeurde. Vorig jaar behaalde Nik het diploma voor de Basisberoepsopleiding Dakdekker en dit seizoen is hij in Mierlo bezig op niveau 3. De opleiding op niveau 2 vond hij leerzaam. "In het begin weet je van toeten noch blazen en aan het einde loop je deur uit met een vakdiploma en kennis van het dak. Ik vond de opleiding bij TECTUM veel vakgerichter dan die voor de installatietechniek. Er is bij TECTUM een duidelijke link met de praktijk. Alles dat ik er leerde kon ik zo buiten op het dak toepassen. Het

mooie aan het vak vind ik het branden. Bij Patrick van der Heijden doen we niets met kunststof. Dus dat kwam goed uit. Er zitten ook zware kanten aan het beroep zoals het slopen, tillen van de dakrollen of de kou in de winter. De docenten leren je daarmee verantwoord om te gaan. Het verschil tussen niveau 2 en 3 is, dat niveau 2 puur een basis voor het vak legt die op niveau 3 veel verder wordt uitgediept. Op niveau 3 leer je bijvoorbeeld over bouwfysica, bijzondere daken, detailleringen of inspectietechnieken. Machtig interessant allemaal. Terecht noemen ze het de opleiding tot allround dakdekker. Zo voel ik het ook. Wat beide opleidingen gemeen hebben is de aandacht voor veiligheid op het dak." ■

Maatscholing: Dakwacht

TECTUM heeft voor 'Dakwacht', de landelijke serviceorganisatie van Consolidated Nederland, een basisopleiding 'Dakwachter' ontwikkeld. De Dakwacht is voor Consolidated Nederland de spin in het web wat betreft beheer en onderhoud van daken. Er worden taken uitgevoerd die liggen op het terrein van inspectie en onderhoud, bestandsopname, risico-inventarisatie (RI&E) en veiligheidsvoorzieningen.

Dakwachters werken in regionale serviceteams en kennen een 24-uurs dakservice in verband met eventuele calamiteiten. De cursus die TECTUM in samenwerking met Consolidated Nederland ontwikkelde, bestond in feite uit twee onderdelen. Aan de ene kant werd uitvoerig aandacht besteedt aan het technisch dakvakmanschap middels een module 'Toegepaste Bouwfysica', en aan de andere kant werd stil-

gestaan bij het professioneel functioneren en communiceren van de Dakwacht met de modules 'Bewuste Werknemer, Communicatie op de Werkvloer, Normen en Waarden, Klantvriendelijk Handelen'.

Zoals altijd werd voor deze maatcursus de dagelijks praktijk van de Dakwacht als uitgangspunt genomen. Waar hebben of krijgen ze technisch mee te maken, hoe en met wie verlopen hun contacten, wat moeten ze kennen en wat moeten ze kunnen? Wat is, gezien het specifieke karakter van hun baan, minder relevant? Voorts kwamen aan de orde het *A-blad Platte Daken* en volgde de Dakwacht de splinternieuwe C1-cursus 'Gezond en Veilig Werken op het Dak'. Door toedoen van TECTUM en hun werkgever is de Dakwacht van Consolidated Nederland weer helemaal *up to date* en op maat geschoold! ■

Volg eens een productcursus

Vorig jaar meldde Topdak Dakbedekkingen uit Zwaagdijk zich bij TECTUM voor een productcursus Brandvrij Detailleren.

Maatwerk scholing met de eigen bedrijfs-situatie als vertrekpunt is bij TECTUM heel goed mogelijk. In onderling overleg worden de ideeën en inzichten vanuit de dagelijkse praktijk omgezet naar een doeltreffende cursus. Zo ook hier. Deze maatcursus richtte zich, na een kort theoriegedeelte, op de verwerkings-technieken van een produceur en leerde iedereen op dezelfde wijze een naadloze afdichting aan te brengen op gecompliceerde dakdetails. Productcursussen van TECTUM hebben zich in de loop der tijd bewezen als een schot in de

roos. Enerzijds komt dat door de kwaliteit van de cursus met de flexibiliteit ten aanzien van de opleidingslocatie. In het geval van Topdak betrof dat de regiolocatie Purmerend. Anderzijds komt dit ook door de subsidie die vanzelfsprekend is als scholing samen met TECTUM wordt uitgevoerd. Productcursussen worden bij TECTUM bij open inschrijving of per bedrijf georganiseerd. Worden deze per bedrijf georganiseerd, dan wordt rekening gehouden met de bedrijfseigen praktijksituatie en de cultuur van de betreffende onderneming. De kwaliteit van een product-cur-

sus voldoet altijd aan de maatstaf van de leverancier en aan die van TECTUM als opleidingsbedrijf. Docenten zullen **nooit** een verlengstuk van de leverancier worden. De cursussen duren in de regel één dag, waarvan het grootste gedeelte wordt opgeslokt door het praktijkonderwijs. Daardoor zijn productcursussen van TECTUM echte praktijkcursussen. ■

MEER WETEN? NEEM DAN CONTACT OP MET HET CURSUSSECRETARIAAT.

Wijziging tilnorm bitumineuze en kunststof dakbedekkingsbranche

Zwaar werk en hierdoor het risico op fysieke belasting moet worden voorkomen. Zwaar werk in de bouwsectoren betreft onder andere metselwerk, straatwerk, kozijnen stellen, betonstaalvlechten en het aanbrengen van dakbedekking.

Vanaf 1 januari 2012 mag het maximaal te tillen gewicht aan materiaal en materieel niet meer dan 25 kg per persoon en niet meer dan 50 kg voor twee personen zijn. Alles wat zwaarder is moet mechanisch worden getransporteerd.

Praktisch gezien betekent dit bijvoorbeeld dat rollen dakbedekkingsmateriaal boven 25 kg niet meer handmatig mogen worden getild. Opslag van gassen op het dak vindt plaats in bulkgascontainers die met een hijskraan naar het dak worden getransporteerd. Anders zullen lichtgewicht gasflessen worden gebruikt. Een ander aspect is het verwerken van tegels

ten behoeve van ballast of looppaden op het dak. Deze zullen uiteraard zo veel mogelijk met tilhulpmiddelen worden uitgevoerd en worden in het handhavingsbeleid van de 'Arbeidsinspectie' niet als straatwerk gezien.

Handmatige verwerking is mogelijk in de situatie dat bij bijvoorbeeld randen reststukken ontstaan, omdat het te bestraten dakoppervlak hier niet volledig kan aansluiten. De eerder genoemde maximale tilgewichten blijven daarbij onverminderd van kracht. Grote tegelprojecten, die voorkomen op daken van parkeergarages en daktuinen, worden wel degelijk als straatwerk opgevat (ontleend aan de beroeps-

groep Straatmakers). Nadere informatie om fysieke belasting in onze branche te voorkomen is terug te vinden in de *ArboCatalogus* en het *A-blad Platte Daken*. Deze documenten zijn overigens integraal van toepassing in de betreffende CAO BIKUDAK.

TECTUM is er alles aan gelegen om de beroepsgroep in een zo vroeg mogelijk stadium bewust te maken van de gezondheidsrisico's als gevolg van fysieke belasting. Zo zal onder meer in de nieuwe opzet van de cursus Gezond en Veilig Werken op het Dak of de herhalingscursus extra aandacht zijn voor dit onderwerp. ■

De werkdag van... een opleidingsbegeleider

Bert de Bruin is opleidingsbegeleider/-adviseur bij TECTUM. Hij is het aanspreekpunt voor werkgevers bij opleidingsvraagstukken uit zijn regio. Voor leerling-dakdekkers vormt hij de schakel tussen school en de praktijk. Vanuit zijn standplaats Purmerend neemt hij de provincie Noord-Holland met een gedeelte van Utrecht, Zuid-Holland en Flevoland voor zijn rekening. We gingen een dagje met hem mee.

06.00 uur: Bert vertrekt van huis richting Purmerend.

06.45 uur: Bert arriveert in de regiolocatie, overlegt met docent Henk Kooistra en maakt rapport op over een aantal leerlingen. Geregeld gaat de telefoon. Leerling-dakdekkers aan de lijn met vragen over hun loon, snipperdagen, contract en een enkele ziekmelding. Een werkgever meldt hem dat een leerling niet is op komen dagen, maar de dag ervoor wel de bus mee naar huis heeft genomen. Bert gaat er achteraan en lost het op.

09.30 uur: Het gaat naar Veenendaal. Op huisbezoek bij een leerling-dakdekker. In bijzijn van zijn ouders wordt de stand van zaken in de opleiding in beeld gebracht en er wordt naar de toekomst gekeken. Onderweg veel telefoontjes van onder andere collega's Eduard van Steenhuisen en Fred de Bruin en een aantal werkgevers. Bert houdt kantoor in zijn Volkswagen.

11.30 uur: Vanuit Veenendaal wordt koers gezet naar Dodewaard voor een werkplekbezoek. Samen met de voorman/leermeester wordt de voortgang van de opleiding voor een leerling-dakdekker besproken. Er wordt gekeken naar het groeiende vakmanschap en de werkhouding. Er wordt een bezoekrapport opgemaakt. "Opleiden doen we samen," meldt Bert. "We maken er met z'n allen een succes van." ➔

WIST U DAT...

...Nederlandse winkels het afgelopen jaar 1,26 miljard euro aan omzet zijn misgelopen als gevolg van diefstal? Eigen personeel blijkt goed te zijn voor een kwart van de schade (criminele lekkage). De schade is 6,6 % hoger dan een jaar geleden. Een winkeldief gaat met gemiddeld 93 euro aan spullen aan de haal, bij de winkelmedewerkers is dat een veelvoud: 1.381 euro.

Dieven blijken een voorkeur te hebben voor scheermesjes en dure cosmetica. Daarnaast zijn ook merkkleding, elektronica, games, alcohol, zonnebrillen en luxe etenswaar in trek. ■
(GLOBAL RETAIL THEFT BAROMETER)

Diploma-uitreiking 2012

OMCIRKEL NU ALVAST DE DATUM 26 JUNI 2012! Dit is namelijk de dag van de befaamde diploma-uitreiking van TECTUM. Zoals gebruikelijk vindt deze plaats in het NBC in Nieuwegein.

Betrokkenen zijn welkom vanaf 18.30 uur. Uiteraard wordt iedereen mettertijd ook nog eens persoonlijk uitgenodigd. ■

De werkgever is volgens de Arbowet verplicht het werk zo te organiseren en in te richten dat fysieke belasting geen gevaar oplevert voor de veiligheid en gezondheid van de werknemers. Met dit nieuwe vignet op de dakrol zit u altijd goed! (Zie pagina 4).

Prikkbord

De draai gevonden: Bruce Joosten

Bruce Joosten uit West-Beemster is 16 jaar. Dakdekken is hem met de paplepel ingegoten. Zijn vader en moeder runnen een dakbedekkingsbedrijf, Verjo Dakservice. Op de zaterdagen was hij er aan de slag.

Bruce Joosten

Dit seizoen volgt Bruce in Purmerend de Basisberoepsopleiding Dakdekker. Hij vindt deze opleiding een stuk leuker dan de Beroepsopleiding Zorg & Welzijn die hij eerst volgde. "Ik wilde iets met sport gaan doen en toen werd deze opleiding me geadviseerd. Achteraf bleek dat advies niet te kloppen. Ik heb die opleiding trouwens wel afgemaakt, maar vond het dus helemaal niks. Mijn vader en moeder stimuleerden me daarna om bij TECTUM voor dakdekker te gaan leren. Daarvan heb ik geen spijt! Ik vind dakdekken een mooi vak. Het buiten bezig zijn, bij veel mensen over de vloer komen, zelfstandig oplossingen bedenken op het dak, het ligt me wel. Ik vind de opleiding ook hartstikke leuk. De docenten weten hoe ze met jongeren om moeten gaan. Ze leren je niet alleen de vaktechniek, maar hameren ook op veiligheid of hoe je met elkaar omgaat en samenwerkt. Ik heb het gevoel dat ik een echt vak aan het leren ben. Ik word er steeds handiger in. Mijn ding is stroken branden en hoeken insnijden. Wat ik lastig vind is de dakvlakverdeling, banen uitrekenen en alle stroken even recht snijden. In de praktijk vind ik het slopen van mastieken daken erg zwaar werk. Vooral als er geen folie onder zit en het mastiek rechtstreeks op het hout is aangebracht. De theorie vind ik wat minder, maar het hoort er nu eenmaal bij. Ik had nooit verwacht dat ik thuis met m'n neus in de boeken zou duiken om nog wat over het vak te leren. De sfeer in de klas is leuk. Wat me wel opvalt, is dat weinig mensen weten wat een dakdekker eigenlijk doet. Verder dan een dak waterdicht maken, komen ze vaak niet. Ik leg dan uit dat er veel meer bij komt kijken."

Of Bruce ooit de zaak van zijn vader en moeder zal overnemen, weet hij nog niet. "Daarover moet ik goed nadenken. Mijn vader is 's ochtends om zes uur al aan het werk. Om vier uur komt hij thuis, daarna wordt er gegeten en vervolgens gaat hij naar zijn kantoor voor de administratie. Mijn ouders hebben weinig vrije tijd. Vrije tijd vind ik belangrijk. Ik wil ook een beetje tijd overhouden voor mijn hobby's en om met mijn vrienden te chillen of naar de kroeg te gaan. Wat ik wel weet is, dat ik na deze opleiding, door wil leren op niveau 3..." ■

Nieuw Bouwbesluit per 1 april 2012

Het nieuwe Bouwbesluit zal volgens planning op 1 april 2012 in werking treden. Minister Donner heeft vorig jaar in de Tweede Kamer toegezegd bereid te zijn overheid en marktpartijen meer tijd te geven om te kunnen wennen aan de nieuwe regels.

Het Bouwbesluit 2012 bevat een aanscherping van de huidige minimale R_c -waarde van 2,5 naar 3,5 $m^2 K/W$. De uitwerking daarvan biedt opdrachtgevers en ontwerpers in de nieuwbouwsfeer voldoende ruimte om zelf te bepalen met welke technische oplossingen aan die energieprestatie-eis wordt voldaan. Het staat de opdrachtgever/ontwerper geheel vrij om desgewenst zelf voor een hogere R_c -waarde te kiezen.

Voor de dakbedekkingsbranche leidt deze situatie ertoe dat daken 'anders' zullen moeten wor-

den geïsoleerd. De branche en isolatie-industrie lijkt er al enige tijd klaar voor. Afgelopen jaren is met name door stijging van de energieprijzen reeds een zekere tendens in gang gezet om steviger te gaan isoleren op daken. De vraag van de Tweede Kamer om de isolatiewaarde van vloer, gevel en dak van nieuwe woningen in het Bouwbesluit 2012 te verhogen naar $R_c = 5$, wordt nu nog niet gehonoreerd. Naar aanleiding van praktijkervaringen zal gekeken worden of en hoe de isolatiewaarde de komende jaren geleidelijk aan zou kunnen

worden verhoogd. Het in één keer verhogen van de minimale R_c -waarde van 2,5 naar 5,0 $m^2 K/W$ komt nu nog te snel. De keuzevrijheid van ontwerpers/opdrachtgevers om zelf te bepalen hoe de voorgeschreven energieprestatie moet worden bereikt, kan onder druk komen te staan. Het gevolg hiervan zou kunnen zijn dat een zwaar accent op één van de mogelijke technische oplossingen gelegd wordt en de toepassing van andere, mogelijk innovatieve en/of kosten effectievere technische oplossingen wordt bemoeilijkt.

TECTUM zal in haar vaktechnische opleidingen nader ingaan op de consequenties als gevolg van de aanscherping van de isolatiewaarde voor het bouwdeel dak en uiteraard de ontwikkelingen blijven volgen. ■

Spaarloon afgeschaft

De spaarloonregeling is per 1 januari 2012 afgeschaft. Indien het nog niet gebeurd is, betekent dit dat het opgebouwde spaarloon opgenomen kan worden. De spaarloonregeling hield in dat er van het brutoloon maximaal € 613,- per jaar kon worden gespaard. Dit gespaarde geld werd op een geblokkeerde spaarrekening gestort en werd niet meegetrokken voor de inkomstenbelasting.

Werknemers komen in het bezit van hun opgebouwde spaarloon door de betreffende bank kenbaar te maken naar welke rekening het gespaarde bedrag dient te worden overgemaakt. ■

Wist u dat...

... een school in Amsterdam is omgedoopt tot 'digitale school'? Alle leerlingen en docenten van het IJburg College hebben een Macbook gekregen waarmee ze toegang hebben tot de e-mail, documenten en de elektronische leeromgeving van de school. Voor de medewerkers en docenten biedt dit als voordeel dat daarmee een einde komt aan het eindeloos kopiëren, terwijl de leerlingen afscheid kunnen nemen van hun schooltassen met daarin kilo's werkboeken. Enige nadeel: er zijn inmiddels al vijf leerlingen van hun kostbare laptop beroofd. ■

14.30 uur: Bert arriveert vervolgens in Uithoorn. Daar wordt, onder de paraplu van de stichting Herstelling, dakwerk uitgevoerd aan het lokale fort. Dat werk wordt gedaan door jongens uit Amsterdam-Zuidoost die moeite hebben met het vinden van een baan.

Gerard Baas, oud-voorman van BOKO Dakbedekkers, begeleidt dit traject. Geluncht is er niet. Geen tijd. Gerard en Bert kennen elkaar al jaren en hebben het over de kans op een beroepsopleiding en werk voor die jongens na hun periode op het fort.

15.45 uur: Bert is weer terug in de regiolocatie van TECTUM. Tijd voor koffie en administratie. Daarna zit zijn werkdag zit erop. 's Avonds staat hij op de tribune bij AJAX-Real Madrid. ■

Uit de school geklapt: Karin van de Kamp

Karin van de Kamp

Karin van de Kamp is getrouwd met Wim, de eigenaar van W.H. Van de Kamp Dakbedekkingen uit Barneveld. Sinds augustus vorig jaar volgt Karin de OKD-Kader. Zij en Wim kennen elkaar al 34 jaar. Karin komt uit een ondernemend gezin. Hard werken, weinig vrije tijd. Na haar HAVO-opleiding wilde ze HEAO Handel & Economie gaan doen.

Het werd Schoevers met het Praktijkdiploma Boekhouden. Nadien werkte ze voor de gemeente Woudenberg, een groothandel, accountant en een garagebedrijf. Werken in de mannenwereld, dat ligt haar. Vanaf het prille begin is ze bij Wims ondernemingszin betrokken. Ze vertelt dat Wim en zij bijzonder goed kunnen samenwerken. "We zijn echt een team en versterken elkaar. Wim is van de grote lijnen. Ik let meer op de details." Als een van de eersten in Nederland begonnen ze met de verhuur van mobiele toiletgroepen voor de bouw of evenementen. Karin hield kantoor aan huis en verzorgde de administratie, planning en logistiek. In 2000 werd deze onderneming verkocht.

Apetrots

Na de verkoop van dit gezamenlijke toiletverhuurbedrijf, besloten Karin en Wim dat het tijd was om meer rust te krijgen in hun gezin met twee jonge kinderen. Omdat Wim ondertussen zijn vader was opgevolgd in diens dakbedekkings- en installatiebedrijf en zijn handen vol had om dit verder uit te bouwen, besloten zij dat Karin zich meer op de opvoeding zou richten. Karin: "Achter de schermen zorgde ik dat alles op rolletjes liep. Naarmate de kids groter werden groeide het gevoel om weer een studie op te pakken. Zelf dacht ik aan pedagogiek, Wim dacht meer aan bouwfysica. Iets compleet anders. Maar ik houd wel van een uitdaging. Vorig jaar zijn wij samen naar de diploma-uitreiking van TECTUM geweest

en toen begon het studiegevoel helemaal te kriebelen. Over de diploma-uitreiking had Wim wel eens wat verteld, maar dat het zo'n groots evenement was had ik nooit verwacht. Ik raakte in gesprek met een opleidingsadviseur en ik polste hem of ik een opleiding 'bouwfysica' bij TECTUM zou kunnen volgen. Dat was mogelijk via de OKD-Kader. Vanzelfsprekend vond Wim dit een goed idee. Ik besloot om dan maar gelijk de gehele OKD-Kader te doen en me niet alleen te focussen op deze enkele certificaateenheid. Als ik ergens aan begin, dan wil ik de hele koek. Een kaderfunctionaris erbij zou aan het bedrijf zeker wat kunnen toevoegen. Achteraf kwamen bij mij de aarzelingen. Kan ik dit wel aan, is het niet te technisch, te veel jargon? Wel, dat is me tot nu toe meegevallen. Ik heb nu bouwkunde en bouwfysica achter de rug en ben voor beide onderdelen geslaagd. Ik vind dat er op een bijzonder prettige manier les wordt gegeven. Alles wat ik leer heeft raakvlakken met de praktijk. Tot nu toe vind ik de OKD-Kader niet te zwaar. Misschien komt dat doordat de meeste deelnemers vijf dagen per week werken en ik drie. Daardoor blijft er voor mij voldoende tijd over om mijn huiswerk te maken. Bovendien leer ik gemakkelijk. Ik vind het een verrijking en zeker een geschikte opleiding voor vrouwen. Ook is het eten op de dinsdagavonden geweldig. Onze zoon Robin volgt trouwens bij TECTUM de Basisberoepsopleiding Dakdekker op niveau 2. Uiteraard is hij apetrots op zijn moeder. Net als mijn man en dochter." ■

Bouwwakantie 2012

Het jaar is nog maar net begonnen en nu al zijn de data voor de bouwwakantie 2012 bekend!

MAANDAG 30 JULI T/M VRIJDAG 17 AUGUSTUS 2012 REGIO NOORD:

Groningen, Friesland, Drente, Overijssel, Noord-Holland, Flevoland met uitzondering van Zeewolde Gelderland: Hattem. Utrecht: Eemnes en Loosdrecht.

MAANDAG 23 JULI T/M VRIJDAG 10 AUGUSTUS 2012 REGIO MIDDEN:

Zuid-Holland, Utrecht met uitzondering van: Eemnes en Loosdrecht, Noord-Brabant: Werkendam, Woudrichem, Flevoland: Zeewolde, Gelderland: Aalten, Apeldoorn, Barneveld, Bergh (gemeente Montferland), Berkelland, Brummen, Buren, Culemborg, Dinxperlo, Doetinchem, Echteld, Ede, Elburg, Epe, Ermelo, Geldermalsen, Gorssel, Groenlo, Harderwijk, Heerde, Hengelo GLD, Hoevelaken, Hummelo en Keppel, Kesteren, Lichtenvoorde, Lienden, Lingewaai, Lochem, Maurik, Neerijnen, Nijkerk, Nunspeet, Oldebroek, Oude IJsselstreek, Putten, Scherpenzeel, Steenderen, Tiel, Voorst, Vorden, Wageningen, Warnsveld, Wehl, Winterswijk, Zelhem en Zutphen.

MAANDAG 16 JULI T/M VRIJDAG 3 AUGUSTUS 2012 REGIO ZUID:

Zeeland, Limburg, Noord-Brabant met uitzondering van: Werkendam en Woudrichem, Gelderland: Ammerzoden, Angerlo, Arnhem, Bemmelen, Beuningen, Brakel, Didam (gemeente Montferland), Dodewaard, Doesburg, Druten, Duiven, Groesbeek, Hedel, Heerwaarden, Heumen, Kerkwijk, Maasdriel, Millingen aan de Rijn, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Rijnwaarden, Ubbergen, Valburg, Westervoort, West Maas en Waal, Wijchen, Zaltbommel en Zevenaar. ■

Dak Event 2012

Dak Academie, de samenwerking tussen BDA Dak- en Gevelopleidingen en TECTUM voor Dakvakmanschap op het terrein van scholing en opleidingen, was present op de dakenbeurs Dak Event in Nieuwegein. De nieuwe studiegids 2012 voor het kaderpersoneel in de dakbedekkingsbranche ging er grif van de hand.

In deze studiegids treft de lezer een prima cursusprogramma aan voor het middelbaar en hoger personeel in de dakenbranche. Dak Academie biedt (thematische) cursussen aan op het terrein van advisering en dienstverlening, communicatie en organisatie, calculatie en werkvoorbereiding, uitvoering, techniek en veiligheid alsmede gezondheid en milieu. Dat Dak Academie zich op Dak Event presenteerde is niet zo verwonderlijk. Het is de enige vakbeurs die zich specifiek bezighoudt met de ontwikkelingen in de dakenbranche. Het evenement trekt daardoor een gericht en dus voor Dak Academie interessant publiek.

Daktopper

Tevens werd, namens CAO-partijen in de dakbedekkingsbranche, door SBD de arboprijs 'Daktopper 2011' uitgereikt. Deze prijs is bestemd voor degene die een verdere beperking van de arbeidsrisico's in de dakenbranche weet te bewerkstelligen. Bovendien moet deze oplossing ook voor andere branchegenoten toepasbaar zijn.

Gerrit Sluyer werd in Nieuwegein als 'Daktopper 2011' gelauwerd. Hij verdiende de innovatieprijs met een oplossing voor het gezond en veilig uitvoeren van kleine onderhoudsklussen. Hij ontwierp een combinatie van een 'ver reiker' met speciaal ontwikkelde werkbak voor goederenvervoer die voorzien is van een collectieve dakrandbeveiliging. Deze combinatie is volgens het juryrapport inmiddels door een erkende keuringsinstelling goedgekeurd als arbeidsmiddel. ■

Winnaar 'Daktopper 2011': Gerrit Sluyer